

Raport uproszczony nr 1

zawierający informacje o ptakach wędrownych , bytujących i lęgowych
zebrane w trakcie liczeń transektowych
w miesiącach marzec – maj 2015

Monitoring został wykonany w ramach kontynuacji monitoringu na podstawie założeń projektu Life+ "**Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej**" (WislaWarszawska.pl)

Autor:
Marek Elas

Warszawa, czerwiec 2015

MIASTO
STOLECZNE
WARSZAWA

Metodyka

Liczenia przeprowadzono zgodnie z metodyką zaproponowaną w Planie Monitoringu dla projektu Life+ wislawarszawska.pl . Badania obejmowały regularne kontrole piesze oraz 2 sptywy łodzią.

Terminy kontroli

Przeprowadzono 15 pieszych kontroli całego obszaru badań. Kontrole zostały wykonane w następujących dniach:

L.p	Data	Odcinek km
1	4 marca	487 - 538
2	11 marca	487 - 538
3	17 marca	487 - 538
4	23 marca	487 - 538
5	28 marca	487 - 538
6	4 kwietnia	487 - 538
7	11 kwietnia	487 - 538
8	17 kwietnia	487 - 538
9	23 kwietnia	487 - 538
10	30 kwietnia	487 - 538
11	6 maja	487 - 538
12	13 maja	487 - 538
13	19 maja	487 - 538
14	25 maja	487 - 538
15	30 maja	487 - 538

Prace przeprowadzili (w kolejności alfabetycznej):

Marek Elas, Krzysztof Gaszewski, Mateusz Grzębkowski, Artur Koliński, Michał Lecyk, Andrzej Różycki, Dawid Sikora, Łukasz Wardecki, Andrzej Węgrzynowicz, Bartłomiej Woźniak

Przeprowadzono także 2 sptyw korytem rzeki, w celu liczenia ptaków lęgowych koryta rzeki. Sptywy przeprowadzono w dniach 9 i 10 maja 2015 r. oraz 16 i 17 czerwca 2015

W sptywie uczestniczyli (w kolejności alfabetycznej):

Marek Elas, Andrzej Koliński, Andrzej Różycki

Projekt "Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej" otrzymał dofinansowanie z instrumentu Finansowego LIFE+ Wspólnoty Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Warunki wodne

W marcu i kwietniu woda utrzymywała się w stanach średnich oraz niskich. Wiosenne wezbranie wystąpiło na przełomie maja i czerwca. Wszystkie niższe piaszczyste ławice zostały zalane, natomiast wyższe fragmenty wysp, w tym niewielki skrawek kolonii lęgowej na 500 km, zostały powyżej poziomu wody.

Wstępne wyniki dotyczące sezonu lęgowego

Podczas obu spływów zanotowano jedną dużą kolonię lęgową, mieszczącą się na 500 km rzeki. Ponadto istniały jeszcze 3 niewielkiej kolonie:

- 1) na km 489/490 na dużej wyspie w rez. Wyspy Świderskie stwierdzono lęgi mewy siwej oraz próbę podejścia do lęgów rybitwy rzecznej,
- 2) na 497 km na dużej piaszczystej ławicy stwierdzono lęgi rybitwy rzecznej oraz mewy siwej (na pierwszej kontroli)
- 3) na km 498 na drugiej kontroli stwierdzono lęgi śmieszki, rybitwy rzecznej oraz rybitwy białoczelnej.

Dodatkowo stwierdzono kilka naście pojedynczych stanowisk lęgowych mewy siwej(tab.1)

Wszystkie lokalizacje wymienionych gatunków lęgowych załączono w postaci osobnych plików .kmz.

Projekt "Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej" otrzymał dofinansowanie z instrumentu Finansowego LIFE+ Wspólnoty Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Tabela 1. Liczebność wybranych gatunków ptaków w 2015 r. w podziale na kolonie lęgowe oraz pozostałe miejsca gniazdowania. Wartości minimalne dotyczą liczby stwierdzonych aktywnych gniazd(ze zniesieniem), wartości maksymalne dotyczą liczby stwierdzonych gniazd aktywnych oraz pustych dołków gniazdowych. Wartości przed ukośnikiem odnoszą się do wyników uzyskanych przed wezbraniem, wartości po ukośniku odnoszą się do wyników uzyskanych po wezbraniu

	489-490 km	497 km	498 km	500 km	Pozostałe lokalizacje	RAZEM
Śmieszka <i>Chroicophalus ridibundus</i>	0/0	0/0	0/31-35	2582/274	0/0	2582p.
Mewa czarnogłowa <i>Larus melanocephalus</i>	0/0	0/0	0/0	3/0	0/0	3p.
Mewa siwa <i>Larus canus</i>	8-13/0-2	1/0	0/0	0/0	16/5	24-29p.
Mewa białogłowa <i>Larus cachinnans</i>	0/0	0/0	0/0	2/0	0/0	2p.
Rybitwa rzeczna <i>Sterna hirundo</i>	0-1/1-20	23/0	0/26-35	13-36/111	0/0	137-146p.
Rybitwa białoczarna <i>Sternula albifrons</i>	0/1-11	0/0	0/4-6	0/17	0/0	22-34p.

W koloni lęgowej w rez. Wyspy Świderskie stwierdzono dramatyczny spadek liczebności lęgowej populacji mewy siwej. Podobnie jak w poprzednim roku, istniejące gniazda były sukcesywnie niszczone. Najbardziej prawdopodobnym drapieżnikiem lęgów był lis. Świadcą o tym tropu zauważone w pobliżu gniazd oraz fakt, że mewy siwe „uciekały” z budowanym gniazdami jak najdalej od zadrzewionej części wyspy. W efekcie gniazda posadowione były bardzo nisko nad wodą i zostały zalane już przy na początku wezbrania. Podobnie liczebność rybitwy rzecznej na tej kolonii znacząco spadła. Stwierdzono tylko jedno aktywne gniazdo z jajami. Na tej samej wyspie stwierdzono łącznie 20 dołków gniazdowych rybitwy rzecznej, jednak ptaki albo bardzo wcześnie straciły lęgi, ale z powodu silnego drapieżnictwa zrezygnowały ze składania jaj w tym miejscu. Podobna sytuacja miała miejsce

Projekt "Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej" otrzymał dofinansowanie z instrumentu Finansowego LIFE+ Wspólnoty Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

w przypadku rybitwy białoczelnej. Jeszcze w 2013 i 2014 r. była to największa kolonia lęgowa mewy siwej na odcinku między ujściem Pilicy a Płockiem.

Wczesną wiosną na 497 km utworzyła się rozległa ławica piaszczysta. Do lęgów w tym miejscu podeszły rybitwy rzeczne oraz po jednej parze mewy siwej i sieweczki rzecznej. W wyniku wezbrania łęgi zostały zalane, a po opadnięciu wody ławica odtworzyła się w nieco innym miejscu i w innym kształcie, a ptaki nie powtórzyły lęgów w tym miejscu.

Tuż po wezbraniu na przełomie maja i czerwca niewielka wyspa na 498 km oraz okoliczne ławice piaszczyste zostały odcięte od lądu. Śmieszki oraz dwa gatunki rybitw spróbowały w tym miejscu podejść do lęgów zakładając kolonie w łącznej liczbie ponad 60 par. Już w drugiej połowie czerwca po opadnięciu wody miejsce to było z łatwością dostępne z brzegu zarówno dla ludzi jak i drapieżników. Cała kolonia została zniszczona między 17 a 19 czerwca, ale przyczyna strat nie jest znana.

Na 500 km względem poprzednich lat rozbudowała się kolonia lęgowa mew i rybitw. Stwierdzono ponad 2500 par śmieszki, 3 pary mewy czarnogłowej oraz 2 pary mewy białogłowej. Ponadto była to największa na badanym odcinku kolonia lęgowa rybitw rzecznej oraz białoczelnej.

Na uwagę zasługuje także para zaniepokojonych ostrygojadów na ławicy piaszczystej na 536 km, stwierdzona podczas pierwszego sptywu. Na późniejszych kontrolach gniazdowani nie potwierdzono.

Projekt "Ochrona siedlisk kluczowych gatunków ptaków Doliny Środkowej Wisły w warunkach intensywnej presji aglomeracji warszawskiej" otrzymał dofinansowanie z instrumentu Finansowego LIFE+ Wspólnoty Europejskiej oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.